

VASTINEET 16.11.2021

EURAN KUNTA
KORTTELIN 334 ASEMAKAAVAN MUUTOS

Euran korttelin 334 asemakaavan muutos on ollut ehdotuksena nähtävillä 6.–20.10.2021 välisenä aikana. Kaavaluonnoksesta saatiin yksi lausunto. Mielenpitoita ei jätetty. Kaavanlaatijana olen tehnyt vastineet lausuntoihin.

Lausunnot

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<p>1. Satakunnan museo (22.10.2021)</p> <p>Asemakaavan muutos koskee tonttia 9. Euran kirkonseudun korttelissa 334, Koulutien ja Eurantien kulmauksessa. Kyseessä on Kukkula-nimellä tunnettu, alun perin eläinlääkäriin asunnoksi rakennettu kiinteistö. Kaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollista nykyisessä asemakaavassa yleisten rakennusten tontiksi osoitetun kiinteistön käyttötarkoitukseksi asuminen ja siten myös kunnalle tarpeettomaksi käyneen kiinteistön myynti. Rakennus on ollut pitkään Euran kunnan omistuksessa ja sosiaalitoimen käytössä. Ulkorakennus on ollut kansalaisopiston kudonta- ja käsityöpiirien tiloina.</p> <p>Asemakaavan muutosalue Eurantien varrella on osa Isovahen ajallisesti ja toiminnallisesti kerroksellista kyläraittia ja samalla osa kunnan ydinkeskustaa. Kukkulan kiinteistön lähiympäristössä on sekä vanhoja maatilojen pihapiirejä, 1970–80-lukujen kerrostaloja sekä ryhmä Kukkulan kaltaisia, eri-ikäisiä pientaloja. Kokonaisuus on viehättävä, kiinnostava ja suurelta osin joko maakunnallisesti (Isovahen kylä) tai valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä (Nuoranteen talot). Kukkula sijaitsee aivan Isovahen kylän maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön reunalla.</p> <p>Koko suunnittelualue on osa muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä, Eläinlääkäriin tontti -nimistä ruumiskalmistoaluetta (muinaisjäännösrekisterissä tunnuksella 50010026). Kyseessä on Eurantien suuntainen laaja-alainen kalmisto, joka ulottuu useiden tonttien alueelle. Alkujaan hiekkapohjainen loiva mäki Eurajoen länsirannalla lienee ollut yhtenäistä hauta-aluetta alkaen Yli-Nuoranteelta ja jatkuen pohjoisen Eläinlääkäriin tontille asti. Tällä laajalla kalmistoalueella on eri aikoina tehty useita arkeologisia kaivaustutkimuksia rakennushankkeiden vuoksi. Mahdollisesti kalmistoa on edelleen jäljellä kaikkialla, missä myöhempi maankäyttö on ollut vähäistä.</p> <p>Euran kunnaneläinlääkäriin talon eli Kukkulan on suunnitellut kokemäkeläinen arkkitehti Katri Jansson vuonna 1941. Taajamakuvan kannalta merkittävä, arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen ja hyvin alkuperäisenä säilynyt kaksikerroksinen, rapattu puutalo on huomioitu Euran</p>	

VASTINEET 16.11.2021

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<p>keskustan osayleiskaava-alueen rakennusinventoinnissa vuonna 2013 ja luokiteltu A-luokkaan, millä perusteella kohde on suojeltu Euran keskustan osayleiskaavassa (tullut voimaan 18.10.2017) kohdesuojelumerkinnällä, johon liittyy määräys: <i>Rakennuksia ei saa purkaa (maankäyttö- ja rakennuslain 41 § mom. 2). Kohdetta tai sen kulttuurihistoriallisia arvoja omaavaa ympäristöä koskevien toimenpiteiden ja suunnittelun on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia. Rakennuksissa tai rakennelmissa suoritettavien muutos- ja korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen tai rakennelman rakennustaiteen, kulttuurihistorian, taajamakuvan ja/tai maisemakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Kohdetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydetty museoviranomaisen lausunto.</i> Kokonaisuuteen kuuluu niin ikään Katri Janssonin suunnittelema vinkkelinmuotoinen, yksikerroksinen, lautavuorattu ulkorakennus, johon rakennettiin alun perin eläinlääkärin vastaanottotilat. Rakennukset ovat valmistuneet vasta sodan loppuvaiheessa tai heti sen jälkeen. Ne uudistettiin sisätilojen osalta Euran kunnan terveyspalveluiden käyttöön 1970–80-luvuilla.</p> <p><u>Kannanotto kaavaratkaisuun</u></p> <p>Satakunnan Museo pitää nykyisen, uudisrakentamiseen tähtäävän, vanhentuneen ja ylimitoitettun (rakennusoi-keutta 1 000 m²) asemakaavan (vahvistettu 17.8.1988) uudistamista tervetulleena hankkeena. Tontilla olevan entisen eläinlääkärin talon ja siihen liittyvän, saman ikäisen talousrakennuksen suojelu on tuoreen osayleis-kaavan mukainen ratkaisu.</p> <p>Eläinlääkärin tontin ruumiskalmisto on merkitty kaava-ehdotukseen lähes koko tontin rajaavalla aluemerkin-nällä sm. Museo huomauttaa, että myös tontin istutetta-vaksi merkitty ala tulee rajata sm-alueeksi. Muinaisjään-nösalueella vallitseva maankäyttö on sallittua. Koska kaavaehdotus kuitenkin mahdollistaa uudisrakentami-sen, kaavan toteuttaminen merkitsee kajoamista mui-naisjäännökseen. Muinaisjäännökseen kajoamisen salli-minen ja ehdot käsitellään erikseen muinaismuistolain 13 § mukaisessa neuvottelussa Museoviraston kanssa. Neuvottelu tulee järjestää kaavan valmistelun aikana. Museovirastossa asiaa hoitaa Sari Mäntylä-Asplund, sari.mantyla-asplund@museovirasto.fi.</p> <p>Asemakaavan muutoksessa rakennukset on osoitettu suojeltavina rakennuksina merkinnällä sr ja merkintään liittyvällä määräyksellä. Käytettyä määräystä tulee kui-tenkin täydentää osayleiskaavan mukaisesti purkamisen kieltävällä lauseella, esimerkiksi: <i>MRL 57 § 2. momentin perusteella määrätään, ettei rakennusta saa purkaa.</i> Määräyksessä tulee osayleiskaavan mukaisesti ohjeistaa myös kaikki tontilla tapahtuvat toimenpiteet huomioi-maan suojellut rakennukset. Lisäksi lausunnonpyyntö-velvoite on hyvä osoittaa anonyymien museoviranomai-sen sijasta Satakunnan Museolle, joka on nykyisen lain-säädännön perusteella tuo museoviranomainen.</p>	<p>Muutetaan sm-määräys yleiseksi määräykseksi, joka kohdistuu koko kaavamuu-utosalueeseen. Lisätään mää-räykseen vaatimus: "Kaikki kaivamista vaativa rakenta-minen edellyttää neuvottelua museoviranomaisen kanssa rakennuslupaa haettaessa."</p> <p>Lisätään kaavamääräykseen purkamisen kieltävä sekä kokonaisuuden säilymistä turvaava lause osayleiskaav-an mukaisesti.</p> <p>Koska museoviranomainen tai museoviranomaisen nimi voi tulevaisuudessa muuttua, lausuntopyyntövelvoite on parempi osoittaa museoviranomaiselle.</p>

VASTINEET 16.11.2021

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<p>Itse kaavaratkaisun osalta museo näkee ongelmalliseksi tontille osoitetun rakennusoikeuden melko suuren määrän (670 m²). Kaavaselostuksesta ei myöskään käy ilmi, kuinka suuri osa siitä sisältyy suojeltuihin rakennuksiin, mutta karkeasti mitattuna rakennusoikeutta jäisi uudisrakentamiseen vielä yli 200 m². Rakennusalana on koko tontti, eikä rakennusoikeuden sijoitusta ei ole määritelty mitenkään. Uudisrakentamista ei myöskään kaavassa ohjata lainkaan tontin taajamakuvallisesta merkityksestä huolimatta, kuten jo edellä on todettu. Rakennusoikeus tontilla tulisi rajata olemassa oleviin rakennuksiin, mikä myös mahdollistaisi kaavaehdotuksen etene- misen ilman Museoviraston kanssa käytävää kajoamisneuvottelua ja kunnan kustannettavaksi tulevia arkeologisia koetutkimuksia.</p> <p>Satakunnan Museo Museonjohtaja Johanna Jakomaa Tutkija Liisa Nummelin Arkeologi Leena Koivisto</p>	<p>Vahvistetaan kaavamuutoksessa suojeltujen rakennusten rakennusoikeudet (päärakennus 275 k-m² ja ulkorakennus 185 k-m²), ja osoitetaan 150 k-m² uutta rakennusoikeutta. Lisätään kaavaselostukseen suojeltujen rakennusten kerrosalatiedot.</p> <p>Lisätään yleisiin määräyksiin kohta: "Uudisrakennusten tulee sopeutua alueen kulttuurihistoriallisia arvoja omaavaan ympäristöön ja taajamakuvaan."</p>

Turussa 16.11.2021

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins.